

GEOGRAFIE

MATERIAL ELABORAT CORESPUNZÂND
CERINTELOR DE BACALAUREAT 2016

© 2016 PRESSTERN SOLUTIONS

Cuprins

Geografia României

Poziția geografică, granițele de stat și suprafața	2
Așezarea matematică	2
Granițele de stat sau țările vecine.....	2
Suprafața României	2
Așezarea geografică.....	3
Relieful	4
Carpații Românești	6
Carpații Orientali	6
Grupa Nordică (Carpații Maramureșului și ai Bucovinei).....	8
Grupa Centrală (Carpații Moldo-Transilvani)	9
Grupa Sudică sau Carpații Curburii	10
Carpații Meridionali.....	10
Grupa Bucegi.....	13
Grupa Făgărași.....	13
Grupa Parâng	14
Grupa Retezat-Godeanu	15
Carpații Occidentali	16
Grupa Banatului.....	17
Masivul Poiana Ruscă.....	18
Grupa Apuseni	18
Subcarpații	19
Subcarpații Moldovei.....	21
Subcarpații Curburii	21
Subcarpații Getici.....	22
Podișul Transilvaniei (Depresiune Colinară a Transilvaniei)	23
Zona submontană	24
Zona de podiș (Podișul Transilvaniei).....	24
Podișul Moldovei	25
Podișul Sucevei	26
Câmpia Jijiei (Moldovei)	27
Podișul Bârladului.....	27
Podișul Dobrogei.....	27
Masivul Dobrogei de Nord.....	29
Podișul Dobrogei Centrale.....	29
Podișul Dobrogei de Sud.....	29
Podișul Getic	29

Podișul Mehedinți	30
Dealurile de Vest	31
Delurile Banatului	32
Dealurile Crișene	32
Dealurile Crasnei si Dealurile Silvanei (Sălajului)	32
Câmpia de Vest.....	33
Câmpia Română	34
Câmpia Olteniei.....	36
Partea centrală a Câmpiei Române	36
Partea estică a Câmpiei Române	37
Lunca Dunării și luncile râurilor	37
Delta Dunării.....	37
Clima	39
Hidrografia	41
Dunărea	41
Lacurile	42
Apele subterane	43
Marea Neagră	43
Corelații biopedoclimatice	45
Câmpiile.....	45
Dealuri și podișuri joase (300-500 m)	45
Dealuri și podișuri înalte (500-800 m)	46
Munții cu altitudini joase (sub 800-1000 m).....	46
Munți cu altitudini mijlocii și înalte (până la 1600 m în N Carpaților Orientali și până la 1800 m în Carpații Meridionali)	47
Munți foarte înalți (peste 1600-1800 m).....	48
Populația	49
Așezările omenești	50
Satele	50
Orașele.....	51
Organizarea administrativ teritorială.....	52
Agricultura	55
Cultura plantelor	55
Cultura cerealelor	55
Plante industriale	55
Legumele și cartoful	56
Cultura viței de vie (viticultura)	56
Creșterea animalelor	57
Industria.....	58
Industria energetică și industria energiei electrice.....	58

Industria metalurgică	59
Extracția materialelor de construcții și industria de prelucrare	61
Industria lemnului	62
Industria chimică	62
Căile de comunicație și transporturile	64
Transporturile terestre	64
Transporturile navale	65
Transporturile aeriene	66
Alte căi de comunicație	66
România în organizațiile internaționale	67
România și relațiile ei internaționale	67
Relații comerciale	67

Geografia Europei

Spațiul European	70
Relieful major	73
Tipuri genetice de relief	74
Relief glaciatic montan cuaternar	74
Relief glaciatic montan actual (ghețari actuali)	74
Relief glaciatic continental	74
Relief de modelare policiclică	75
Relief vulcanic	75
Relief petrografic	76
Relief carstic	76
Relief dezvoltat pe conglomerate	76
Relief dezvoltat pe șisturi cristaline, pe granite	76
Relief dezvoltat pe nisipuri	76
Relief dezvoltat pe loess și depozite loessoide	77
Relief structural	77
Relief cutat	77
Relief în structură faliată	78
Relief monoclinal	78
Relief de pluviudenudare	78
Glacisuri și pedimente	79
Piemonturi	79
Relief fluvial	79
Relief fluvio-maritim	80
Relief litoral (maritim)	80
Relief submarin	81
Clima	82

Tipurile de climat	82
Hidrografie	84
Apele curgătoare.....	84
Lacurile.....	85
Zonele biopedoclimatice	87
Polar și subpolar.....	87
Temperat oceanic și continental.....	87
Temperat oceanic și continental.....	87
Temperat oceanic (și zonele cu umiditate mai ridicată).....	88
Temperat continental – Silvestepa.....	88
Temperat continental – Stepa	88
Mediterranean	89
Populația și caracteristicile ei geodemografice	90
Evoluția numerică a populației.....	90
Densitatea populației	90
Structura geodemografică.....	90
Sistemul de orașe	91
Orașele.....	91
Clasificarea orașelor după funcții	92
Aglomerările urbane.....	92
Activitățile economice	93
Agricultura	94
Cultura plantelor.....	94
Creșterea animalelor.....	94
Industria.....	95
Resursele naturale.....	95
Industria energiei electrice	95
Industria siderurgică.....	95
Industria metalurgiei neferoase.....	95
Industria constructoarelor de mașini.....	96
Industria chimică	96
Industria lemnului	96
Industria materialelor de construcții.....	96
Industria ușoară	96
Industria alimentară	97
Căile de comunicație și transporturile	98
Caractere generale.....	98
Căile ferate și transporturile feroviare.....	98
Căile rutiere și transporturile rutiere	98
Sistemul transporturilor fluviale	98

Sistemul transporturilor maritime.....	99
Sistemul de transporturi aeriene.....	99
Transporturi speciale.....	99
Schimburi comerciale	100
Exporturi.....	100
Importuri.....	100
Turismul	101
Principale tipuri de turism practicate	101
Uniunea Europeană	102
Formarea Uniunii Europene și evoluția integrării europene	102
Caracteristici geografice, politice și economice actuale ale Uniunii Europene.....	103
Populația	103
Economia.....	103
Turismul	104
Statele continentului Europa.....	105
Germania.....	105
Polonia.....	106
Cehia.....	107
Slovacia.....	108
Ungaria.....	109
Austria	110
Italia	111
Spania.....	113
Portugalia	115
Grecia	116
Bulgaria	118
Slovenia	119
Malta.....	120
Cipru.....	121
Marea Britanie	121
Irlanda.....	123
Olanda	124
Belgia.....	125
Luxemburg	126
Franța	127
Danemarca	129
Suedia.....	130
Finlanda	131
Țările baltice: Estonia, Letonia, Lituania.....	132

Geografia României

Poziția geografică, granițele de stat și suprafața

Așezarea matematică

Coordonate: România este situată între coordonatele: 43° 37' (Zimnicea) și 48° 15' (Rădăuți), latitudine nordică, iar în longitudine între 20° 15' (Beba-Veche-v.) și 29° 41' Sulina (E) longitudinea estică.

Așezarea pe Glob: România este situată pe emisfera nordică. Este traversată de paralela de 45°, latitudine nordică.

Consecințe: România este situată în zona de climă temperată.

Așezarea pe continentul Europei: România este situată în sud-estul Europei-Centrale. Este situată la distanță aproape egală (2800-2900 de km) de Oceanul Arctic (N), Oceanul Atlantic (V) și Munții Urali (E), dar mai aproape de Marea Mediterană (S) (1000 km). Consecințe: determină caracterul continental, moderat al climei țării noastre.

Granițele de stat: Lungimea totală a granițelor de stat a României este 3149,3 km, din care 1800 km granița fluvială (râurile Dunărea, Prut, Tisa, Mureș), peste 244 km granița maritimă.

Granițele de stat sau țările vecine

- (E) Republica Moldova – între localitatea Horodiștea până la vărsarea Prutului în Dunăre,
- (E) Ucraina – vărsarea Prutului în Dunăre și brațul Chilia,
- (S) Bulgaria – de la Vama Veche până la localitatea Pristol,
- (SV) Serbia – de la localitatea Pristol, până la localitatea Beba Veche,
- (V) Ungaria – de la Beba Veche până la Halmeu,
- (N) Ucraina – de la Halmeu până la Horodiștea.

Suprafața României

Suprafața României este 238,391 km². Are o suprafață medie. Este ce-a de-a 12-a țară, ca mărime.

Așezarea geografică

România este o țară carpatică pentru că ostatura țării o prezintă Carpații, 2/3 din lanțul carpatic se găsesc pe teritoriul țării. Inelul carpatic a influențat geneza și evoluția celorlalte forme de relief. Carpații influențează traseul râurilor. Prin resursele lor naturale Munții Carpați au favorizat dezvoltarea social-economică a țării.

România este o țară dunăreană. Dunărea reprezintă cel mai important fluviu din Europa. Limitează și străbate țara în 1075 km, care prezintă 38% din totalul lungimii. Dunărea este principalul colector al râurilor din țara noastră (98%).

România este mărginită în sud-est de Marea Neagră. Țărul Mării Negre are o lungime de 244 de km

Agricultura

Agricultura cuprinde:

- cultura plantelor
- creșterea animalelor

Premisele naturale ale dezvoltării agriculturii:

a.) Relieful:

- Câmpii: cultura cerealelor
- Dealuri, podișuri: cultura pomi-viticole
- Munți: creșterea animalelor

b.) Clima

c.) Solurile (molisoluri, argiluvisoluri, cambisoluri, spodosoluri)

Teren agricol: orice suprafață de teren pe care se poate practica o formă sau alta de activitate agricolă.

Teren arabil: suprafața de teren la care se pot cultiva plante iar solul este arat.

Fondul funciar: reprezintă totalitatea suprafețelor unui anumit teritoriu și modul lor de utilizare.

Cultura plantelor

Cultura cerealelor

Grâu, porumb, orez, ovăz. Principale regiuni cerealiere sunt: C. Română, C. De Vest, Pod. Moldovei, Pod. Dobrogei, C. Transilvaniei.

Industria morăritului și panificației: București, Craiova, Oradea, Constanța, Brăila, Sibiu, Bacău, Iași, Botoșani.

Plante industriale

Plante uleioase: (floarea soarelui, rapița, soia, ricinul).

- **Floarea soarelui** este cea mai răspândită: C. Română, C. De Vest, Pod. Moldovei, Pod. Dobrogei.

- **Soia:** C. Română.
- **Rapița:** Bărăgan, Dobrogea.
- **Ricinu:** C. Română, Dobrogea.

Industria uleiului: Galați, Urziceni, Slobozia, București, Oradea, Carei, Iași, Constanța.

Sfecla de zahăr: Culoarul Siretului, Bărăgan, Dobrogea, C. Română, C. De Vest, Depr. Colinară a Transilvaniei, Depr. Brașovului.

Industria zahărului: Pașcani, Buzău, Călărași, Giurgiu, Craiova, Timișoara, Arad, Oradea, Carei, Teiuș, Tg.-Mureș.

Plante textile: inul, cânepa.

Se cultivă: Pod. Someșelor, Depr. Giurgeului, Depr. Ciucului, Depr. Brașovului, Pod. Târnavelor, Pod. Sucevei.

Filaturi și țesături: Botoșani, Fălticeni, Sighișoara, Gheorgheni, Constanța.

Legumele și cartoful

Cartoful: Pod. Sucevei, Depr. Giurgiului, Depr. Ciucului, Depr. Brașovului.

Legumele: în jurul orașelor mari, C. Crișene, C. Someșului, Văile Jiului, Culoarul Siretului.

Sere: București, Codlea, Arad.

Industria conservelor: Arad, Oradea, Constanța.

Cultura viței de vie (viticultura)

Podgorii:

- Subcarpații de Curbură: podgoriile: Panciu, Odobești, Dealu Mare
- Moldova: Podgoria Cotnari
- Dobrogea: Murfatlari, Podgoria Niculițel, Ostian
- Oltenia: Podgoria Drăgășani
- Transilvania: pe Valea Târnavelor,
- Crișana: Podgoria Aradului, Valea lui Mihai

Pre lucrarea strugurilor, combinate de vinificație:

- Moldova: Panciu, Odobești, Cotnari;
- Muntenia: Valea Călugăreasca;

- Dobrogea: Murfatlar;
- Transilvania: Jidvei (Alba).

Creșterea animalelor

Bovinele. Ind. laptelui: centre de tradiție: Vatra Dornei, Sibiu, Suceava, Brașov.

Porcinele: județe cu creștere foarte intensivă: Călărași, Ialomița, Giurgiu, Teleorman, Olt, Dolj, Timiș, Arad, Bihor.

Ind. cărnii și conservelor: București, Sibiu, Iași, Suceava, Arad.

Ovinele: sunt răspândite în regiuni joase: Dobrogea, C. Română, C. de Vest. precum și în regiuni montane și submontane cu tradiții: Brașov, Sibiu.

Ind. lânii: Brașov, Sibiu, Constanța, Timișoara, București.

Păsări de curte: combinate avicole: București, Brașov, Tg-Mureș.

Apicultura: creșterea albinelor. Importante regiuni: Câmpia Română, Pod. Dobrogei, Câmpia de Vest, Depresiune Colinară a Transilvaniei.

Sericultura: creșterea viermilor de mătase. Importante regiuni: zona Banatului.

Geografia Europei

Spațiul European

Suprafața: 10,17 milioane km² (penultimul continent ca suprafață).

Populația: 700 milioane; (al 3-lea dintre continentele lumii).

Poziția geografică:

- este situată în întregime în Emisfera Nordică, desfășurându-se latitudinal pe circa 4000 km, și longitudinal pe 6000 km;
- formează o singură masă continentală, împreună cu Asia. Poate fi împărțită în Europa continentală și Europa peninsulară.

Limitele:

- (N) Oceanul Arctic,
- (V) Oceanul Atlantic,
- (S) Marea Mediterană,
- (E) M-ții. Ural, fluvial Ural, Marea Caspică, M-ții Caucazieni.

Punctele extreme:

- (N) Capul Nord la 71°08' latitudine nordică,
- (V) Capul Roca la 9°34' longitudine vestică,
- (S) Capul Marroqui la 36° latitudine nordică,
- (E) Munții Ural la 67°30' longitudine estică.

Mările aferente, care înconjoară Europa sunt:

- (N) Marea Barents, Marea Albă, Marea Norvegiei, Marea Nordului, Marea Mânecii, Marea Baltică,
- (S) Marea Mediterană (cu Marea Ligurică, Marea Tireniană, Marea Adriatică, Marea Ionică, Marea Egee) Marea Neagră, Marea Azov, Marea Marmară.

Peninsulele: Scandinavia, Cola, Iutlanda, Iberică, Apenină, Balcanică.

Golfuri: Biscaya, Botnic, Finic, Riga, Lion, Genova,

Insulele: Islanda, Arhipelagul Britanic, Irlanda, Arhipelagul Azore, Arhipelagul Canare, Baleare, Corsica, Sardinia, Sicilia, Creta, Malta, Cipru.

Strâmtoni: Gibraltar, Bosfor, Dardanele.

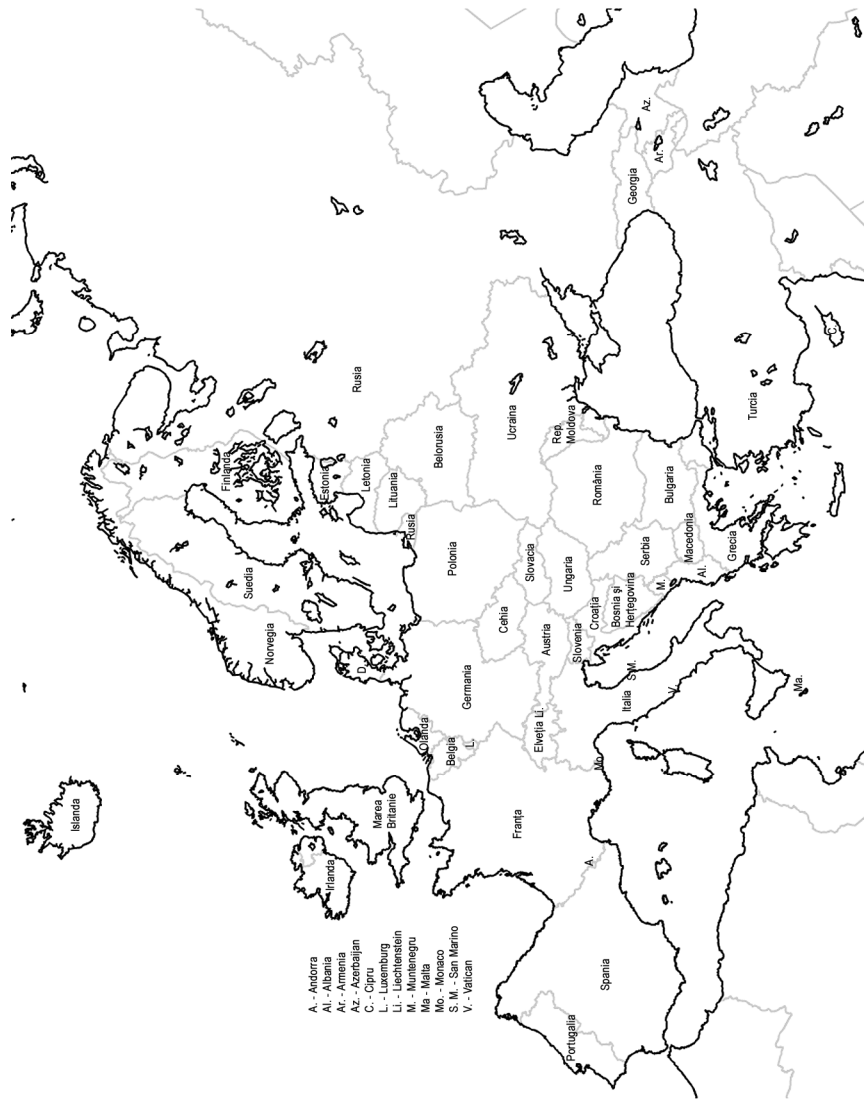
Tipuri de țărături:

a.) țărături înalte

- cu fiorduri – Peninsula Scandinavia,
- cu riass – Peninsula Bretagne,
- cu estuare: cunoscute sunt estuarele fluviilor Tomisa, Sena, Elba.
- țărmul dalmatic- țărmul estic al Mării Adriatice

b.) țărmuri joase

- cu lagune, limane: litorale joase,
- cu deltă: deltele fluviilor Volga, Dunăre, Rhon, Tibru.

Relieful major

Altitudinea medie continentului Europei este de 340 m.

Treptele de relief:

- 85% câmpii (sub 500 de m),
- 15% munți și dealuri înalte.

Vârful cel mai înalt se află în munții Caucaz vârful Elbrus 5642 m.

Din punct de vedere tectonic, Europa aparține plăcii Euroasiatice, principalele unități monostructurale fiind unități de platformă precambriene – reprezintă cel mai vechi nucleu continental; Scutul Baltic în nord și Platforma Est-Europeană în est.

Unități de orogen

- **Caledonică**: cuprind M-ții. Grampian, M-ții. Scoțieni, M-ții. Scandinaviei.
- **Hercenice**: Podișul Meseta, Masivul Central Francez, M-ții. Vosgi, M-ții. Harz, Masivul Șistos Renan, M-ții Pădurea Turinghiei, M-ții. Apenini, M-ții. Pădurea Neagră, Podișul Boemiei, Podișul Ardeni.
- **Alpine**: M-ții. Pirinei, M-ții. Alpi, M-ții. Apenini, M-ții Carpați, M-ții. Balcani, M-ții. Pindului, M-ții. Dinariri, M-ții. Caucaz. (lanțul Alpino-Himalaian).

Vulcani:

- vulcanul Hekla, în insula Islanda,
- vulcanul Etna, Vezuviu, Stromboli (Italia).